

Fundusz Spójności 2000-2006

Fundusz Spójności współfinansuje duże projekty dotyczące ochrony środowiska i infrastruktury transportowej. W całej perspektywie finansowej 2000-2006 Polska ze środków FS wykorzysta prawie 5 640 mln euro.

Obecnie z Funduszu Spójności współfinansowanych jest **124 projekty**, w tym **88 projektów w sektorze środowiska**, **34 projekty w sektorze transportu** i **2 projekty pomocy horyzontalnej** (załącznik 1).

Pod koniec 2005 r. stan realizacji projektów zatwierdzonych zarówno w ramach ISPA, jak i nowych projektów Funduszu Spójności nie był satysfakcjonujący. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego dokonało przeglądu całego systemu zarządzania i kontroli, jak i poszczególnych projektów.

Podjęte działania naprawcze

Realizacja wielu projektów była spowolniona z powodu protestów podczas procesów przetargowych. Dlatego podjęto prace nad przygotowaniem projektu nowelizacji ustawy Prawo Zamówień Publicznych, mającej na celu uproszczenie i skrócenie procedur dla zamówień oraz uporządkowanie postępowań protestacyjnych i odwoławczych. Ustawa weszła w życie 25 maja 2006 r.

Kolejną systemową zmianą było uproszczenie systemu sprawozdawczości. Zmniejszono częstotliwość i liczbę przygotowywanych sprawozdań oraz usprawniono proces wnioskowania o płatności z KE poprzez skrócenie czasu weryfikacji dokumentów.

Równocześnie Ministerstwo Rozwoju Regionalnego wraz z Ministerstwem Środowiska, Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Ministerstwem Transportu dokonało przeglądu poszczególnych projektów pod kątem terminowości ich realizacji oraz wypełniania warunków środowiskowych, które wstrzymywały płatności dla części projektów. W wyniku tej analizy, Minister Rozwoju Regionalnego zorganizowała spotkania wyjaśniające z Beneficjentami najbardziej zagrożonych projektów, na których zostali oni zobowiązani do wprowadzenia programów naprawczych. Dokonano też uaktualnienia harmonogramów wszystkich projektów.

Obecnie MRR na bieżąco monitoruje projekty zwracając uwagę przede wszystkim na dotrzymywanie przez Beneficjentów zakładanych harmonogramów realizacji projektów oraz wypełnianie warunków środowiskowych.

Oszczędności i środki do zagospodarowania

W trakcie realizacji projektów współfinansowanych ze środków FS dopuszczalne jest dokonywanie uzasadnionych zmian w ich zakresie, planie finansowym, bądź terminie zakończenia, a każda z proponowanych w projektach zmian jest szczegółowo analizowana przez KE. Dodatkowo ze względu na fakt, iż rok 2006 jest ostatnim rokiem, w którym mogą zostać przyjęte kolejne projekty z Funduszu Spójności oraz zostać finansowo zmienione realizowane projekty, dokonano analizy wszystkich projektów pod kątem pełnego wykorzystania środków dla Polski.

Okazuje się, iż w przypadku wielu projektów wstępnie szacowana wartość realizowanych w ramach projektu kontraktów jest wyższa od ich faktycznej wartości. Na 60 projektów modyfikowanych w 2006 r. zmiany finansowe znajdują się w 44 projektach. **W wyniku tej analizy w większości projektów uwalniane są dodatkowe środki o wartości prawie 414 mln euro, w tym najwięcej oszczędzonych środków pochodzi z projektów drogowych – 349 mln euro.** „Zaoszczędzone” środki zostaną przekazane na nowe projekty, czekające na zatwierdzenie przez KE w br. (załącznik 2).

Po uwzględnieniu wszystkich dokonywanych zmian finansowych w projektach FS **kwota pozostająca do zagospodarowania przez Polskę w roku 2006 wynosi prawie 360 mln euro.** Łączna kwota już zagospodarowanych środków z Funduszu Spójności wynosi **5 280 mln euro**, co oznacza, iż w całej perspektywie finansowej 2000-2006 Polska wykorzysta niemal **5 640 mln euro** ze środków FS.

Stan realizacji projektów FS na 31 marca 2006 r.

Na koniec marca 2006 r. łączna wartość podpisanych kontraktów w ramach projektów wyniosła **2,8 mld euro**, co stanowi około **36 proc.** sumy kosztów kwalifikowanych (**7,8 mld euro**). Podczas gdy do końca grudnia 2005 r. Beneficjenci wydatkowali około **1 215 mln euro**, na koniec marca 2006 r. wartość ta zwiększyła się do około **1 335 mln euro**. Oznacza to, iż w pierwszym kwartale 2006 r. kwota środków wypłaconych wykonawcom przez Beneficjentów wzrosła o blisko **120 mln euro**.

Wysokość środków przekazanych z Komisji Europejskiej w formie zaliczek oraz refundacji wyniosła na koniec marca 2006 r. **1 114 mln euro**. W porównaniu ze stanem na koniec grudnia 2005 r. (**827 mln euro**) oznacza to wzrost o ponad 5 proc.